

11 lipca

- Premiera bolidu elektrycznego AGH Racing – RTE 2.0 „Lem” w Klubie Studio.
- Posiedzenie Rady Naukowej Instytutu Ceramiki i Materiałów Budowlanych – Kraków.

12-22 lipca

- Wyjazd na Tajwan – wizyta studyjna na zaproszenie Taiwan Ministry of Economic Affairs.

25 lipca

- Uroczystości pogrzebowe śp. prof. Marka Tukiendorfa – Rektora Politechniki Opolskiej.

26 lipca

- Śniadanie Profesorskie – UJ.

31 lipca

- Spotkanie z przedstawicielami Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego w sprawie możliwości współpracy przy realizacji projektu LIFE EKOMALOPOLSKA.
- Posiedzenie Rady Fundacji Krakowskiego Radia Akademickiego ŻAK – AGH.

5 sierpnia

- Posiedzenie Rady Nadzorczej Krakowskiego Parku Technologicznego.

24 sierpnia

- Otwarcie letniej szkoły organizowanej przez Energy Community Summer School, która w 2019 roku odbyła się w Uniwersytecie Jagiellońskim i Akademii Górniczo-Hutniczej.

26 sierpnia

- Wizyta w AGH przedstawicieli Industrial Technology Research Institute, Taiwan – spotkanie z pracownikami wydziałów, prezentacje, dyskusja na temat możliwości współpracy, zwiedzanie kampusu AGH.

28 sierpnia

- Uroczystości Święta Narodowego 75 rocznicy Słowackiego Powstania Narodowego, organizowane przez Konsula Generalnego Republiki Słowackiej w Krakowie.
- Spotkanie z Dyrektorem Aleksandrem Sobolewskim z Instytutu Chemicznej Przeróbki Węgla w Gliwicach, dotyczące konferencji Koksownictwo 2019, wpisanej w obchody Jubileuszu 100-lecia AGH.

Tablice – pamięć wiecznie żywa – część LXIX

Doc. dr inż. Ferdynand Szwagrzyk

Hieronim Sieński
Biblioteka Główna AGH

Ferdynand Szwagrzyk urodził się 16 kwietnia 1922 roku w Dąbrowie Górniczej, w rodzinie robotniczej. Do 1936 roku uczęszczał do szkoły podstawowej w rodzinnym mieście. Podczas II wojny światowej, w 1940 roku, został wywieziony do prac przymusowych na terenie Niemiec. Był robotnikiem w następujących miejscowościach: Hüttenthal, Hochstadt i Hergeshausen. Niepokorna natura spowodowała, że dwukrotnie uciekał z miejsc pracy, co spowodowało, że znaczną część wywozu spędził w więzieniach. Po wyzwoleniu, do kraju powrócił dopiero 8 października 1945 roku. Od 22 października 1945 roku do 15 listopada 1947 roku był robotnikiem w Hucie „Bankowa” w Dąbrowie Górniczej. Przez wiele lat, jako walcownik pracował w niej jego ojciec. Zapewne w pracy wyróżniał się, gdyż 15 maja 1946 roku został skierowany na kurs przygotowawczy na wyższe uczelnie, który zorganizował – w Wojnowicach koło Raciborza – Centralny Zarząd Przemysłu Hutniczego. Następnie w październiku tegoż roku przyjechał do Krakowa i został słuchaczem tak zwanego roku wstępnego w Akademii Górniczej. W październiku 1947 roku rozpoczął studia na Wydziale Hutniczym AG, które ukończył w czerwcu 1952 roku uzyskując dyplom magistra inżyniera ze specjalizacją odlewniczą. Podczas

W grudniu 2019 roku minie 50 lat od zorganizowania w strukturach AGH Instytutu Ekonomiki i Organizacji Produkcji, z którego – po licznych przeobrażeniach – powstał Wydział Zarządzania. Powstanie instytutu było możliwe dzięki zabiegom doc. Ferdynanda Szwagrzyka, specjalisty w zakresie organizacji pracy i produkcji w przemyśle hutniczym.

studiów – od 30 czerwca 1950 roku do 30 maja 1952 roku – pracował jako administrator domów studenckich AGH. Z racji dobrych wyników naukowych uzyskał możliwość kontynuowania edukacji za granicą. Od października 1952 roku studiował w Katedrze Ekonomiki, Organizacji i Planowania Hutnictwa Instytutu Inżynierjno-Ekonomicznego w Moskwie. Przygotował tam dysertację „Podwyższenie wydajności wielkich pieców i stalowni na bazie wykorzystania doświadczenia Związku Radzieckiego”, dzięki której w czerwcu 1956 roku uzyskał stopień kandydata nauk ekonomicznych, będący odpowiednikiem doktoratu. Po powrocie do kraju, od sierpnia został adiunktem w Katedrze Ekonomiki i Organizacji Produkcji Hutniczej Wydziału Metalurgicznego. Powierzono mu wykłady z ekonomiki, organizacji i planowania produkcji, które prowadził na wydziałach: Metalurgicznym, Odlewnictwa, Elektrotechniki oraz Maszyn Górniczych i Hutniczych. W lutym 1964 roku przeszedł

fot. arch. BG AGH

doc. dr inż. Ferdynand Szwagrzyk

fol. H. Sienński

Tablica pamiątkowa poświęcona profesorowi Ferdynandowi Szwagrzykowi znajdująca się na parterze holu Wydziału Zarządzania

Karykatura prof. Ferdynanda Szwagrzyka zaczerpnięta z publikacji: *Akademia w karykaturze* (oprac. red. Wacław Różański, Ferdynand Szwagrzyk; karykatury z 1969 roku, oprac. A. Wasilewski), Kraków, 1969

do Katedry Historii Techniki i Nauk Technicznych Wydziału Maszyn Górniczych i Hutniczych, a od 1 marca został jej p.o. kierownikiem. Już wówczas dał się poznać jako dobry i energiczny organizator. 1 lipca 1968 roku otrzymał nominację na stanowisko docenta, a w październiku został kierownikiem Zakładu Historii Techniki w Międzywydziałowym Instytucie Nauk Społecznych AGH. Pod koniec lat 60. wystąpił z inicjatywą utworzenia w akademii samodzielnego kierunku studiów w zakresie organizacji i zarządzania przemysłem. Na efekt nie trzeba było długo czekać. 29 grudnia 1969 roku został powołany na stanowisko dyrektora Instytutu Ekonomiki i Organizacji Produkcji, który 1 stycznia 1970 roku rozpoczął działalność jako jednostka międzywydziałowa. W 1974 roku instytut zmienił nazwę na Instytut Organizacji i Zarządzania Przemysłem, który od 1978 roku działał na prawach wydziału. W latach 1969–1980 był dyrektorem obydwu tych instytucji. W 1980 roku oficjalnie powołany został Wydział Organizacji i Zarządzania Przemysłem. W latach 1980–1981 był pierwszym dziekanem tego wydziału, który w 1992 roku przemianowano na obecny Wydział Zarządzania. Jednostka rozwijała się znakomicie wyprzedzając przyszłe potrzeby gospodarki. W latach 1974–1991 doc. Szwagrzyk był jednocześnie kierownikiem Zakładu Organizacji Zarządzania w instytucie, a następnie wydziału. Zorganizował kadre dydaktyczną, kierował opracowaniem programów nauczania oraz w 1974 roku przeprowadził pierwszą rekrutację na studia dzienne, w tym samym roku uruchomił też studia zaoczne, stworzył koncepcję magisterskich studiów dla pracujących z pełnym wymiarem godzin dydaktycznych. W 1977 roku uruchomiono zaoczne studia inżynierskie w punkcie konsultacyjnym w Krośnie. Rozpoczęcie kształcenia na studiach dziennych i zaocznych na

kierunku: zarządzanie i marketing Wydziału Organizacji i Zarządzania Przemysłem było uwieńczeniem wieloletniego nauczania organizacji i zarządzania na różnych wydziałach akademii.

21–25 maja 1969 roku niezwykle uroczyste obchodzone jubileusz 50-lecia AGH, który miał bardzo okazałą i barwną oprawę. Komitetem organizacyjnym kierował prof. W. Goetel, wspierany przez F. Szwagrzyka. W tym też czasie wystąpił z wnioskiem wprowadzenia tradycji odnowienia immatrykulacji po 50 latach od rozpoczęcia studiów. Pomysł został zaakceptowany i obecnie uroczystość ta, organizowana przez SW AGH, jest ewenementem nie tylko w skali kraju. W okresie, listopad 1974 – grudzień 1975 roku, równolegle pracował na pół etatu w Instytucie Efektywności Wykorzystania Materiałów w Dąbrowie Górniczej. Brał udział w wielu krajowych i zagranicznych konferencjach naukowych. W okresie październik – grudzień 1971 roku odbył staż naukowy w Bonn, a od października do grudnia 1980 roku w Akwizgranie w Republice Federalnej Niemiec. W latach 1971–1974 doprowadził do współpracy Instytutu Ekonomiki i Organizacji Produkcji z Hutą „Pokój”. Jego działalność naukowa koncentrowała się na zagadnieniach związanych z organizacją pracy i produkcji w przemyśle hutniczym w ścisłym powiązaniu z konkretnymi potrzebami praktyki przemysłowej. Był autorem około 60 prac, w tym kilku książek i prac badawczych dla przemysłu. Był współtwórcą pięciu filmów popularnonaukowych o historii hutnictwa na ziemiach polskich oraz współinicjatorem wprowadzenia flag i znaków hutniczych. W ten sposób wprowadził w hutnictwie nowy zwyczaj i symbolikę zawodową na okazji corocznego Dnia Hutnika. Wypromował 8 doktorów nauk technicznych oraz wielu inżynierów i magistrów.

Był cenionym specjalistą i konsultantem naukowym. Współpracował z Biurem Projektów „Biprostal”, pracował też w Zjednoczeniu Hutnictwa Żelaza i Stali. Z wielką pasją realizował się w pracach organizacyjnych i społecznych, które prowadził w organizacjach młodzieżowych, partyjnych, sportowych, gremiach uczelnianych, komitetach jubileuszowych AGH, w komitetach redakcyjnych wydawnictw AGH, jako redaktor serii „Zagadnienia Techniczno-Ekonomiczne Zeszytów Naukowych AGH”, i „Prace Instytutu Organizacji i Zarządzania Przemysłem” wydawanych w ramach „Zeszytów Naukowych AGH”. Był członkiem rad naukowych w sześciu instytucjach naukowo-badawczych, między innymi: Instytutu Nauk Społecznych, Międzyresortowego Instytutu Technologii Materiałów Budowlanych i Ceramiki AGH, Instytutu Organizacji i Zarządzania Przemysłem, konsultantem w kilku hutach, między innymi: „Pokój” w Rudzie Śląskiej oraz Rektorskiej Komisji ds. Badań Naukowych, Komisji Historycznej Stowarzyszenia Inżynierów

i Techników Przemysłu Hutniczego w Polsce (SITPH). W latach 1958, 1962 i 1963 pełnił funkcję pierwszego sekretarza Komitetu Uczelnianego PZPR. W latach 1970–1981 był opiekunem Zespołu Pieśni i Tańca „Krakus”, w ostatnich latach życia pracował społecznie na rzecz dzieci upośledzonych. Działalność naukowo-dydaktyczną w zakresie organizacji pracy i produkcji w przemyśle hutniczym łączył z zainteresowaniami historią polskiego hutnictwa, szkolnictwa, tradycji górniczych i hutniczych. Jednakże najwięcej energii i serca włożył w pracę na rzecz Stowarzyszenia Wychowanków AGH. Po 1948 roku przechowywał sztandar stowarzyszenia. Trzeba tu wyjaśnić, politycznie był to okres bardzo nieprzychylny ideowej działalności SW i wszelkiej symbolice nawiązującej do okresu międzywojennego. W 1968 roku uroczystość obchodzono dwudziestą rocznicę zatwierdzenia Statutu SW AGH przez władze państwowe i władze Miasta Krakowa. Z tej okazji odbył się 2 października 1968 roku w AGH w dniu inauguracji nowego roku akademickiego 1968/1969, zjazd koleżeński członków SW AGH, podczas którego wygłosił referat „90 lat polskich organizacji studenckich w wyższych szkołach górniczo-hutniczych”. W marcu 1973 roku na Walnym Zebraniu Sprawozdawczo-Wyborczym Członków SW AGH, na wniosek rektora AGH prof. R. Neya, został wybrany przewodniczącym, na kadencję 1973–1977. W 1975 roku zorganizował z niezwykłym rozmachem uroczystości z okazji 30-lecia istnienia SW AGH. Odbyły się one 4 października 1975 roku, w dniu inauguracji roku akademickiego. Głównym punktem tych uroczystości była akademie jubileuszowa, podczas której, jako przewodniczący wygłosił referat okolicznościowy zatytułowany „Rola i zadania Stowarzyszenia Wychowanków AGH w rozwoju uczelni”. W trakcie obchodów otrzymał odznakę honorową SW AGH. W 1987 roku został Członkiem Honorowym Stowarzyszenia, co wiąże się z tym, że jego nazwisko umieszczone jest na tablicy „Członkowie Honorowi Stowarzyszenia Wychowanków AGH” znajdującej się w budynku głównym AGH. Ponadto stowarzyszenie wyróżniło go Odznaką Honorową Stowarzyszenia Wychowanków AGH. W uznaniu licznych zasług i osiągnięć na polu naukowo-dydaktycznym został wyróżniony i nagrodzony: Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, dwukrotnie Złotym Krzyżem Zastugi, Złotą Odznaką za zasługi dla Krakowa, Ziemi Krakowskiej, Ziemi Kieleckiej i Województwa Katowickiego. Trzykrotnie otrzymał Nagrodę Ministra za działalność naukową, wielokrotnie Nagrody Rektora AGH. Na emeryturę przeszedł we wrześniu 1991 roku. Zmarł 15 kwietnia 1996 roku w Krakowie i tam też został pochowany na cmentarzu Rakowickim. Akademia Górniczo-Hutnicza nie zapomniała o jego dokonaniach. Podczas III Międzynarodowej

fot. arch. BG AGH

Konferencji Naukowej „Teoria i praktyka zarządzania”, zorganizowanej 28–29 września 2000 roku przez Wydział Zarządzania jego dokonania zostały przypomniane. Tym szczególnym wydarzeniem było odsłonięcie tablicy pamiątkowej jemu poświęconej, na której napisano:

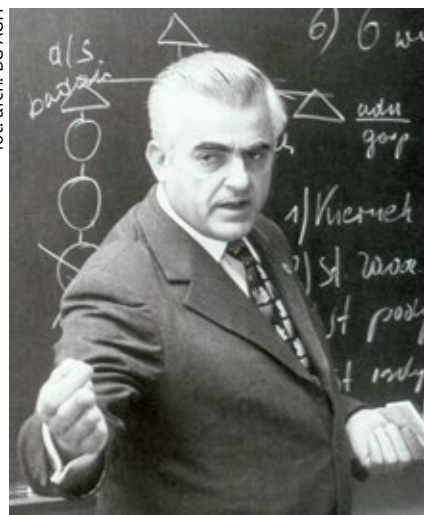
**DOC. DR INŻ. FERDYNAND
SZWAGRZYK
16.04.1922 – 15.04.1996
ZAŁOŻYCIEL I PIERWSZY
DZIEKAN WYDZIAŁU
ZARZĄDZANIA
AGH
W 25 ROCZNICĘ POWSTANIA
WYDZIAŁU
KRAKÓW 1999
PRACOWNICY**

W odsłonięciu uczestniczyła najbliższa rodzina i liczne grono przyjaciół oraz prof. Janusz Kowal – Prorektor ds. Nauki, prof. Władysław Longa – przewodniczący SW AGH, członkowie Senatu AGH oraz władze wydziału. Projekt tablicy wykonał artysta rzeźbiarz Stanisław Płęskowski, a ufundowali ją pracownicy Wydziału Zarządzania w 25 rocznicę powstania wydziału.

Źródła:

Informator Stowarzyszenia Wychowanków Akademii Górniczo-Hutniczej im. S. Staszica. Red. W. Longa, K. Norwicz. Kraków 1997, s. 13, 40, 43, 44, 71, 97, 119, 120, 121, 136, 151, 181
Łucki Z.: Wydział Zarządzania AGH w fotografii 1974–2009: 35 lat Wydziału Zarządzania Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Kraków [2009], 10–13, 16–20, 99–101, 114, 119, 122–123
Pajda R., Waszkielewicz W.: „Teoria i praktyka zarządzania” : III Międzynarodowa Konferencja Naukowa : jak kreować system gospodarczy i zarządzać w nim firmą. Biuletyn Informacyjny Pracowników AGH 2000, nr 84, s. 8–9, [foto]
Polski Słownik Biograficzny. T. 49/3, z. 202: Szumański Mieczysław – Szwencki Fryderyk. Kraków 2014, s. 415–416
Słownik biograficzny techników polskich. Z. 22. Red. J. Piłatowicz. Warszawa 2011, s. 157–160
Wielka Księga 85-lecia Akademii Górniczo-Hutniczej. [Oprac.] zespół aut. K. Pikoń (red. naczelny), A. Sokołowska (dyrektor projektu), K. Pikoń. Gliwice 2004, s. 359

fot. arch. BG AGH

doc. dr inż. Ferdynand Szwagrzyk
w trakcie wykładu